

Til adressater på vedlagte høringsliste

Høring over udkast til ny optagelsesbekendtgørelse

Hermed udsendes udkast til bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser i høring. Bekendtgørelsesudkastet vil tillige blive offentliggjort på Høringsportalen (www.hoeringsportalen.dk).

Udkastet vedlægges i to versioner, hvoraf den ene fremhæver ændringer i forhold til den gældende bekendtgørelsestekst.

Bekendtgørelsen skal træde i stedet for bekendtgørelse nr. 128 af 6. februar 2015. Den skal udstedes snarest muligt af hensyn til den optagelses- og fordelingsproces med henblik på skoleåret 2016-17, der er ved at gå i gang.

Indhold

Med bekendtgørelsesudkastet foreslås en række ændringer, der skal forbedre muligheden for at gennemføre en god optagelses- og fordelingsproces til fordel for såvel ansøgere som institutioner og regioner. For en nærmere gennemgang af indholdet henvises til bilag 1 til dette brev.

Hørings svar

Hørings svar bedes sendt pr. e-mail til følgende adresser:
mads.bentzen@uvm.dk, audgym@uvm.dk

Svar skal være modtaget **senest torsdag den 28. januar 2016 kl. 12.**

Med venlig hilsen

Annegrete Larsen
Kontorchef
Kontor for Gymnasiale Uddannelser
Direkte tlf +45 33 92 54 37
Annegrete.Larsen@uvm.dk

Departementet
Kontor for Gymnasiale
Uddannelser

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr.: 20453044

13. januar 2016
Sags nr.:15/00784

Bilag 1. Foreslåede ændringer i forhold til i dag

A) Fastsættelse af optagelseskapaçiteten

Det foreslås præciseret:

- At når institutionerne i et forpligtende samarbejde i efteråret drøfter oplæg om optagelseskapaçitet til stx- og hf-uddannelserne, skal det ske ud fra forventninger om ansøgetal, og i den forbindelse skal institutionerne påse, at det forventede samlede behov for optagelseskapaçitet bedst muligt vil kunne tilgodeses inden for samarbejdets geografiske område. (Ny affattelse af § 24, stk. 2)
- At regionsrådet, når det herefter modtager oplysning om den optagelseskapaçitet, som er besluttet af bestyrelsen for den enkelte institution, som led i sin lovfastsatte koordinering kan gå i dialog med institutionerne om optagelseskapaçitetens størrelse og dens fordeling på de enkelte institutioner. (Ny affattelse af § 24, stk. 4)
- At fordelingsudvalget har pligt til i forbindelse med fordelingsproceduren at sikre, at den samlede optagelseskapaçitet er tilstrækkelig set i forhold til antallet af optagelsesberettigede ansøgere. (Ny affattelse af § 28, stk. 6)

Endvidere foreslås det fastsat:

- At den enkelte institution kun kan beslutte at op- (eller undtagelsesvis ned)regulere den indberettede optagelseskapaçitet, hvis fordelingsudvalget anmoder den om det. (Ny affattelse af § 28, stk. 6)

Bestyrelsen for den enkelte institution i et fordelingsudvalg kan således ikke længere egenhændigt regulere optagelseskapaçiteten, når de faktiske ansøgetal foreligger i foråret.

I dag kræves det alene, at institutionen har "rådført sig" med fordelingsudvalget. På den måde kan den optagelseskapaçitet, der er til rådighed, ændre sig i løbet af foråret gennem egenhændige beslutninger på de enkelte institutioner, og fordelingsudvalget kan have svært ved at vide, hvornår optagelseskapaçiteten ligger fast, og det derfor er muligt at gennemføre selve elev-/kursistfordelingen. Endvidere kan det være svært at gennemføre tværgående overvejelser om, hvor en eventuel udvidelse – eller efter omstændighederne en indskrænkning – af kapaçiteten mest hensigtsmæssigt bør ske.

De nævnte forslag indebærer, at den beslutning om optagelseskapaçitet på en given institution, som senest den 1. februar indberettes til ministeriet, som udgangspunkt er bindende for institutionerne.

Beslutning om den besluttede optagelseskapaçitet skal som i dag kommunikeres til regionsrådet senest den 15. december. Det er muligt, at bestyrelsen inden indberetningen til ministeriet reviderer sin beslutning efter dialog med regionsrådet, og det er også muligt, at bestyrelsen opretholder sin beslutning, men at regionsrådet til ministeriet indstiller, at der fastlægges et midlertidigt kapaçitetsloft. Den indberettede optagelseskapaçitet – evt. nedsat ved et midlertidigt kapaçitetsloft – afgør, om

institutionen er overansøgt eller underansøgt – dvs. om den har flere eller færre optagelsesberettigede ansøgere med institutionen som 1. prioritet, end der er pladser på institutionen.

Forslagene vil give regionsrådenes koordineringsopgave et mere reelt indhold og øge fordelingsudvalgets kompetence i forhold til de enkelte institutioner. Ændringen kan medvirke til at styrke udkantsinstitutioner og vil dertil lette fordelingsopgaven.

Det enkelte fordelingsudvalg skal i en dialog med regionen fastsætte en frist for, hvornår den endelige optagelseskapacitet skal ligge fast, med henblik på gennemførelse af elev-/kursistfordelingen. Inden udløbet af en sådan frist skal det være afklaret, om den enkelte institution har fulgt anmodningen fra fordelingsudvalget, og hvordan det nødvendige kapacitetsbehov ellers har kunnet fremskaffes. Fordelingsudvalget har et fælles ansvar for at sikre, at der er den nødvendige optagelseskapacitet.

B) Fastlæggelse af fordelingsbehovet

Der foreslås herudover foretaget ændringer med henblik på at sikre, at fordelingsbehovet bedre kan fikseres, så institutionerne og fordelingsudvalgene kan gennemføre en korrekt elev-/kursistfordeling. Det drejer sig om at afgøre, hvilke ansøgere som institutionerne og fordelingsudvalget skal tage hånd om ("optagelsesberettigede"), og hvilke som ikke har krav på en uddannelsesplads, men som evt. kan optages efterfølgende, hvis der fortsat er eller bliver skabt pladser.

"Optagelsesberettigede" er i dag de ansøgere, som søger i tide, som søger direkte fra 9. eller 10. klasse, og som enten har retskrav på optagelse eller er vurderet at have krav på optagelse efter en konkret, individuel vurdering. Det tager institutionerne et stykke tid i løbet af foråret at afklare, hvor stor denne personkreds er.

Ansøgere, som ikke søger i tide, eller som ikke søger direkte fra 9. eller 10. klasse, er derimod efter den gældende § 4 i bekendtgørelsen – uanset om de konkret vurderes til at have de fornødne kvalifikationer – ikke "optagelsesberettigede". Herved forstås, at de kun har krav på optagelse, hvis der med § 4's ord "er ledige pladser".

Sådanne ansøgere er med andre ord ikke omfattet af fordelingsudvalgenes forsyningsforpligtelse. Det er dog antaget, at disse personer *kan* indgå i elev-/kursistfordelingen, hvis fordelingsudvalget finder, at det i praksis kan nås (jf. vejledning nr. 9089 af 8. marts 2013 om forpligtende samarbejder og fordelingsudvalg).

Det foreslås fastsat:

- At ansøgere i § 4-personkredsen, som er blevet fundet kvalificerede i tide til, at de kan indgå i elev-/kursistfordelingen efter kapitel 10, også opnår status som "optagelsesberettigede", dvs. at de reelt får krav på at

indgå i fordelingen. Institutionerne får pligt til i forhold til de enkelte faser af fordelingen at tage klart stilling til, hvilke § 4-ansøgere der har opnået ret til at indgå i denne. (Ny affattelse af § 4)

- At øvrige ansøgere i § 4-personkredsen – nemlig de, som ikke kan nå at indgå i elev-/kursistfordelingen efter kapitel 10 – håndteres, når fordelingen efter kapitel 10 er foretaget. (Ny affattelse af § 4)

Endvidere foreslås det præciseret:

- At også ansøgere i § 4-personkredsen skal prioritere deres uddannelsesønsker indbyrdes. For ansøgere, som ikke kan nå at indgå i elev-/kursistfordelingen efter kapitel 10, afgør lederen af den institution, som ansøgeren har søgt som sin første prioritet, efterfølgende, om der er plads til ansøgeren. Er dette ikke tilfældet, sendes ansøgningen videre i overensstemmelse med prioriteringen. (Ny affattelse af § 4)

C) Flere faser i elev-/kursistfordelingen

Der foretages en række ændringer og præciseringer af, hvilke faser elev-/kursistfordelingen efter kapitel 10 foregår i, med henblik på at tydeliggøre og lette institutionernes opgave samt sikre de enkelte optagelsesberettigede ansøgers retssikkerhed.

Nærmere bestemt foreslås det:

- At den enkelte institution forlods optager ansøgere inden for de helt særlige kategorier, der i dag er beskrevet i § 28, stk. 3 (ansøgere til pre-IB, særlige aspergerklasser m.v.). Omgængere, der igen skal følge første år af uddannelsen, skrives her ind som en ny kategori (hvilket formentlig er i overensstemmelse med almindelig praksis). (Ny affattelse af § 28, stk. 1)
- At den enkelte institution, der har færre ”optagelsesberettigede” ansøgere med institutionen som 1. prioritet end den optagelseskapacitet, der er indberettet til ministeriet (fradraget eventuelle pladser brugt i den under bullit 1 nævnte fase), (= undersøgte institutioner) straks optager disse. (Ny affattelse af § 28, stk. 2)
- At den enkelte institution, der har flere ”optagelsesberettigede” ansøgere med institutionen som 1. prioritet end den optagelseskapacitet, der er indberettet til ministeriet (fradraget eventuelle pladser brugt i den under bullit 1 nævnte fase), (= overansøgte institutioner) sender samtlige ansøgninger til fordelingsudvalget. (Ny affattelse af § 28, stk. 3)
- At fordelingsudvalget herefter fordeler de ”optagelsesberettigede” ansøgere, der har institutionen som 1. prioritet, jf. reglerne i § 29. Herefter er der i forhold til samtlige ”optagelsesberettigede” ansøgere taget stilling til, om de i første omgang kan få opfyldt deres 1. prioritet eller ej. (Ny affattelse af § 28, stk. 4)
- At fordelingsudvalget på dette stadium er forpligtet til at videresende en ansøgning, hvis den af kapacitetsmæssige grunde ikke kan imødekommes, og hvis ansøgerens efterfølgende prioriterede uddannelsesønske ligger uden for fordelingsudvalgets funktionsområde. (§ 28, stk. 5)

- At fordelingsudvalgene herefter sammenholder antallet af "optagelsesberettigede" ansøgere, der endnu ikke har fået tildelt en uddannelsesplads, med den del af den optagelseskapacitet, der er indberettet til ministeriet, som endnu er tilbage. Det enkelte fordelingsudvalg må for at få et rimeligt overblik på dette tidspunkt indhente oplysninger fra andre fordelingsudvalg og evt. fra relevante institutioner inden for udvalgets eget geografiske område, som ikke sidder i fordelingsudvalget, om der er "optagelsesberettigede" ansøgere til uddannelser hos disse, som ikke er blevet optaget på deres 1. prioritet, og som har uddannelse omfattet af elev-/kursistfordelingen inden for udvalgets geografiske område blandt deres sekundære prioriteter. Herefter drøfter fordelingsudvalget, om det er nødvendigt at supplere den til ministeriet indberettede optagelseskapacitet. (Ny affattelse af § 28, stk. 6)
- At den enkelte institution kun kan beslutte at regulere sin optagelseskapacitet, hvis fordelingsudvalget har anmodet den herom (jf. ovenfor). Optagelseskapaciteten på en sådan institution kan dog ikke reguleres ned til et niveau, der ligger under antallet af "optagelsesberettigede" ansøgere, som har angivet den pågældende uddannelse på institutionen som et prioriteret uddannelsesønske (uanset om det er 1., 2., 3., 4. eller 5. prioritet). Regulering af optagelseskapaciteten på en institution kan alene reguleres op til et niveau, der ligger over et evt. midlertidigt kapacitetsloft fastlagt efter § 25, hvis det er godkendt af ministeriet. (Ny affattelse af § 28, stk. 6)
- At der, når de enkelte institutioner har taget stilling til den endelige optagelseskapacitet, sker en ny elev-/kursistfordeling, hvor de "optagelsesberettigede" ansøgere, som ikke allerede er blevet optaget på deres 1. prioritet, fordeles ud på den tilbageværende optagelseskapacitet af den, der oprindeligt blev indberettet til ministeriet, vel at mærke op- (eller evt. ned)skrevet i overensstemmelse med de trufne beslutninger. (Ny affattelse af § 28, stk. 7)

De fleste af disse faser er ikke nye, men er blot blevet tydeliggjort. Kun de faser, der er omtalt i § 28, stk. 4 og stk. 6-7, er udtryk for egentlig nye faser. Disse vil kunne lette fordelingsprocessen.

D) Kriterier i elev-/kursistfordelingen

Der foretages enkelte ændringer og præciseringer af reglerne om kriterier i elev-/kursistfordelingen. Det foreslås således:

- At transporttidskriteriet ændres til et almindeligt afstandskriterium – altså et spørgsmål om afstanden i (kilo)meter mellem ansøgerens bopæl og uddannelsesstedet via vejnettet. (Ny affattelse af § 29, stk. 1-2, og § 30, stk. 1-2)

Det transporttidskriterium, der gælder i dag, forudsætter for det første, at fordelingsudvalget opstiller nærmere præmisser for, hvordan man konkret beregner transporttiden, således at det sker på en sammenlignelig måde – og ændres disse præmisser, eller anvendes de ikke stringent, har det direkte betydning for den enkeltes retsstilling. For det andet er krite-

riets konkrete resultater afhængige af, hvordan den offentlige transport i det enkelte geografiske område er indrettet. For det tredje indebærer kriteriet en uigennemskuelighed, hvis man som mulig ansøger ud fra et kort vil danne sig et indtryk af sine chancer for at komme ind på et givet uddannelsessted, da personer, der bor væsentligt længere væk, men tæt på en hovedfærdselsåre, vil kunne være bedre stillet. Et afstandskriterium vil være både lettere at kommunikere og at forstå, og det vil skabe en større gennemskuelighed for ansøgerne. Det vil også være nemmere at administrere.

Derudover foreslås det:

- At den gældende mulighed i § 29, stk. 3, og § 30, stk. 1, til at give forrang til ansøgere, der ”ikke på anden måde kan få plads på en institution inden for en rimelig geografisk afstand fra sin bopæl”, udvides indholdsmæssigt samtidig med, at den præciseres sprogligt. Denne regels formål tilgodeses bedst ved hjælp af kriteriet transporttid, og det skrives derfor eksplicit ind, at der ved en rimelig transporttid normalt forstås 60 minutter med offentlig transport. (Ny affattelse af § 29, stk. 3, og § 30, stk. 1 og 3)

Nedsættelsen til 60 minutter vil indebære en udvidelse af den personkreds, som kan opnå forrang, i forhold til de 75 minutter, som antages at gælde i dag. Ændringen vil kunne tilgodese flere ansøgere uden for tæt bebyggede områder, end det er tilfældet i dag.

E) Regler om ventelister

Der eksisterer ikke dag regler om ventelister i forhold til optagelse af nye elever/kursister, efter elev-/kursistfordelingen efter kapitel 10 er gennemført. Det er i almindelighed hensigtsmæssigt, at dette ikke er reguleret nærmere. Dog foreslås det præciseret:

- At når institutioner i et forpligtende samarbejde opretter ventelister, skal brugen af disse være i overensstemmelse med almindelige principper om saglig forvaltning. (Ny § 38, stk. 1)

Endvidere foreslås det fastsat:

- At en elev/kursist på en almengymnasial uddannelse, som lader sig indskrive på ventelisten til optagelse i førstkommande skoleår efter 9. eller 10. klasse på den samme uddannelse på en anden institution end den, vedkommende først er optaget på, har fortrinsret til optagelse, hvis eleven/kursisten har haft angivet uddannelsen på sidstnævnte institution i sit højst prioriterede uddannelsesønske i sin uddannelsesplan i 9. eller 10. klasse (jf. dog straks nedenfor). (Ny § 38, stk. 2)
- At det enkelte fordelingsudvalg tager stilling til, om udvalgets forretningsorden skal omfatte en bestemmelse om, at institutionerne inden for det første halve år af skoleåret ikke eller kun i nærmere bestemte tidsrum kan optage ansøgere fra ventelisten til en almengymnasial uddannelse, som i samme skoleår er eller har været optaget på den sam-

me gymnasiale uddannelse på en anden institution, medmindre der foreligger helt særlige grunde hertil. (Ny § 38, stk. 3)

Herved sikres det som udgangspunkt gennem stk. 2, at en "optagelsesberettiget" ansøger, som ved elev-/kursistfordelingen ikke opnår plads på sin højest prioriterede institution, ikke efterfølgende kommer bag i køen på en evt. venteliste til denne institution.

Dog gives der, jf. stk. 3, det enkelte fordelingsudvalg en mulighed for at imødegå det, hvis det opleves som et generelt problem, at de overansøgte gymnasier gennem ventelister fylder pladser, der opstår, når optagne elever/kursister ikke møder op eller falder fra, op med elever/kursister, der egentlig er optaget på andre institutioner, til skade for sidstnævnte institutioner. Fordelingsudvalget kan så beslutte, at der enten slet ikke – eller f.eks. kun i en afgrænset periode lige omkring skolestart – kan "fiskes" elever/kursister, der allerede er optaget på andre institutioner. Eksempler på de helt særlige grunde, som efter omstændighederne vil berettige et institutionsskift alligevel, kunne være elevens/kursistens bopælsskift, mobning m.v.

F) Øvrige præciseringer

Endelig indeholder bekendtgørelsesudkastet en ajourføring af bekendtgørelsesteksten samt en række præciseringer, hvor den nuværende tekst har givet anledning til tvivl. Det gælder f.eks. i § 1, § 3, § 5, § 6, § 8, §§ 12-13 og § 19.